

ТРАНСФОРМАЦІЇ У РОБОТІ НОВИНИХ СТРИЧОК: ДОСВІД 20 РОКІВ «УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВДИ»

Сітнікова І.А., студентка

Національний авіаційний університет, м.Київ

Науковий керівник – Васильченко В.М., к.ф.н., доцент, завідувач кафедри журналістики

У добу активного розвитку цифрових технологій професія журналіста проходить через процес трансформації з огляду на появу нових інструментів та запитів аудиторії. Результати соціопитувань [4] в Україні свідчать, що наразі другим найбільшим джерелом інформації є соцмережі, які пропонують практично нескінченний контент завдяки технології неперервної стрічки новин.

Цей та інші інструменти впроваджують у свою роботу й онлайн-ЗМІ, змагаючись за увагу аудиторії. Так, стрімкий розвиток цифровізації зумовив появу у медіапросторі конвергенції, тобто зближення, форм та жанрів, платформ, ринків тощо.

Поки одні науковці вважають ці трансформаційні процеси у журналістиці якщо не позитивними, то принаймні неминучими [1], інші ж вказують на можливі загрози основним принципам професії журналіста [6].

Зокрема, йдеться про так звану «чурналістику» — «ліниву» роботу журналістів, які здебільшого послуговуються готовими текстами інформагенцій, інших ЗМІ та PR-відділів організацій та відомств та публікують їх практично без обробки, уточнення, контекстуалізації.

Найчастіше це явище фіксують у роботі журналістів-новинарів, з огляду на вимогу до швидкого темпу роботи. У контексті змін у новинній журналістиці постало питання щодо якості такої праці, яка нині не виходить за межі офісу.

Наразі майже усі національні онлайн-ЗМІ в Україні мають власні стрічки новин, що працюють за принципом інформаційних агентств. Однак доволі важко зафіксувати зміни у роботі їхніх новинарів через відносно невеликий термін існування таких видань, закритість даних та відсутність закону про регуляцію роботи онлайн-ЗМІ.

Щоб з'ясувати, як змінилася робота новинарів в Україні було проаналізовано матеріали новинної стрічки видання «Українська правда» — єдиного національного онлайн-ЗМІ, яке має відкритий доступ до архіву матеріалів за понад 20 років роботи.

Аналіз матеріалів на стрічці новин «Української правди» за один робочий день з кожного року протягом 2001-2021 років показав, що кількість публікацій за добу збільшилась майже у три рази.

Також збільшилась щільність наповнення стрічки, тобто те, з якою періодичністю публікуються матеріали. В окремих випадках публікувалися по декілька текстів за хвилину.

Із зібраних даних також можна зазначити, що новинарі видання почали більше покладатися щодо джерел інформації не на російські ЗМІ та інформаційні агентства, а на українські ресурси та відомства. Окрім того, значно зросла частка інформації, зібраної із соціальних мереж.

Також видання змогло збільшити кількість власне здобутої інформації. Та, варто зазначити, що цей показник не превалював серед інших джерел у проаналізованих матеріалах, а більшість новин були узяті з публічних джерел, інформагентств та ЗМІ.

Попри це, у новин «Української правди» залишається проблема контекстуалізації повідомлення, його розширення та доповнення, що загрожує фрагментацією сприйняття інформації.

Підсумовуючи, можна зазначити, що «Українська правда» як популярне національне онлайн-видання України задовольняє потребу аудиторії у новинах шляхом збільшення навантаження на стрічку новин та реагує на загальні тенденції змін у новинній журналістиці, але якісно майже не змінило підхід до їх висвітлення.

Отже, можна зробити висновок, що в українському медіапросторі, зокрема роботі новинних стрічок, все ж присутня практика «штамбування» новин. Хоч трансформаційні процеси у журналістиці вплинули на роботу новинарів та можуть загострювати негативні зміни, вони не обов'язково є їхніми першопричинами.

Список використаних джерел

1. Синоруб Г.П. Трансформаційні процеси у сучасній медіаіндустрії як шлях до якісної журналістики. Кросмедіа: контент, технології, перспективи: колективна монографія / за заг. ред. д.н. із соц.ком. В.Е. Шевченко. Інститут журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Київ, 2017, 234 с.
2. «Українська правда». Архів. Новини. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.pravda.com.ua/archives/>.
3. Шевченко В.Е. Трансформація професії журналіста в цифровому середовищі. Вісник Львівського університету. Серія Журналістика. 2019. Випуск 45. С. 108–116.
4. Як змінились уподобання та інтереси українців до засобів масової інформації після виборів 2019 р. та початку пандемії COVID-19 (серпень 2020р.). Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia/yak-zminylis-upodobannia-ta-interesy-ukraintziv-do-zasobiv-masovoi-informatsii-pislia-vyboriv-2019r-ta-pochatku-pandemii-covid19-serpen-2020r>.

5. Johnston, J., & Forde, S. (2017). Churnalism. *Digital Journalism*, 5(8), 943–946. [Электронный ресурс] – Режим доступа до ресурсу: <https://doi.org/10.1080/21670811.2017.1355026>.
6. Lewis, J, Williams, A, Franklin, B. (2007) *The Quality and Independence of British Journalism: Tracking the Changes Over 20 Years*. Cardiff: Cardiff University. [Электронный ресурс] – Режим доступа до ресурсу: <http://www.cardiff.ac.uk/jomec/resources/QualityIndependenceofBritishJournalism.pdf>.